

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/581/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

344/2012. (X. 17.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. október 6-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2012. október 17-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2011. szeptember 28-án foganatosított rendőri intézkedések és mulasztások miatt 2011. október 6-án terjesztette elő panaszát elektronikus úton, amit 2011. november 2. napján, postai úton megerősített, illetve azt kiegészítette.

I.

1) A panaszos beadványában és annak kiegészítésében a panaszolt rendőri intézkedés előzményeként előadta, hogy megelőzően közlekedési szabálysértést követett el, amelynek tényét azonban a helyszínen elismerte, és várta a bírság kiszabását.

Ezt követően két alkalommal idézték a szabálysértési eljárás során, azonban csak tanúkénti minőségben és maga nem tartotta olyan súlyúnak a szabálysértést, hogy személyes jelenlétére szükség lenne, ezért – és mert 67%-os rokkant – nem jelent meg a hatóság előtt.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

2) 2011. szeptember 28-án hajnali 4 óra 15 perckor a panaszos lakásán megjelent két rendőr, akik annyit közöltek a panaszossal, hogy egy gépjármű felelősségbiztosítási szerződés nélküli vezetés ügyében két alkalommal tanúként idézték, azonban nem jelent meg, ezért az aznapi 8 órai ismételt kihallgatási időpontra előállítják. És mivel szolgálati idejük 6 órakor lejár, a korai időpontban foganatosítják a rendőri intézkedést. A rendőrök az előállítással összefüggésben jogszabályi rendelkezésre nem hivatkoztak.

A rendőrök a szolgálati gépkocsi villogó jelzését használták és hosszasan csengettek a panaszos házának csengőjén, ezért a panaszos gyermekei (két 10 éves, egy 9 éves és egy 18 éves), akiknek szobaablaka az utcára néz, felébredtek. A gyermekek megijedtek, és az egyik ikerfiú, valamint a 9 éves fiúgyermek bepisilt. Amikor a panaszos és felesége lementek az emeletről, a gyermekek is utánuk mentek, így szemtanúi voltak annak, hogy a panaszost villogó rendőrségi gépkocsival a rendőrkapitányságra vitték.

A panaszost 15 perc alatt a rendőrkapitányságra szállították, majd 6 óra 30 percig írták a rendőrök az előállításról szóló dokumentumot. Ezt követően közölték a panaszossal, hogy nincs idejük rá vigyázni, ezért átszállítják a rendőr-főkapitányság fogdájába, és ott tartják, amíg az ügy előadója 8 órától ki nem hallgatja. A női fogdában töltött idő után a panaszost ismét a rendőrkapitányságra állították elő a szabálysértési előadóhoz, ahol 5 perc alatt „tisztázták az ügyet”, a panaszos a felelősségét elismerte. 8 óra 10 perckor a panaszost szabadon bocsátották. A panaszost az intézkedő rendőrök nem tájékoztatták panasztételi lehetőségéről, de azt nem is sérelmezi, mivel van ügyvédje, aki azonnal közölte vele a jogorvoslati lehetőségeit és így találta meg a Testületet is.

A panaszos sérelmezi, hogy hajnali időpontban előállították, és nem pedig útba indították a rendőrök annak érdekében, hogy a hatóság előtt megjelenjen. A rendőri intézkedésnek a gyermekei szemtanúi voltak: látták, ahogy rendőrségi autóval elviszik, és ezután már nem tudtak elaludni, reggel pedig sírva mentek az iskolába. A fogdában hideg volt, amit a panaszos nehezen viselt, mivel egy munkahelyi baleset óta egy vesével él és 67%-os rokkant. A fogdában volt ugyan két porkóc, de azok használatát nem tartotta higiénikusnak („*egyébként is parázna női illattól büzlött a fogda, az ősi női foglalkozás képviselői használhatták azt rendszeresen*”). A panaszos álláspontja szerint nem kellett volna személyi szabadságától megfosztani, hanem biztosítani kellett volna számára, hogy a szabálysértési előadó irodája előtt várakozhasson meghallgatására.

A panaszos a fentiek miatt kérte a Testületet panaszának kivizsgálására. Beadványának kiegészítésében továbbá úgy nyilatkozott, hogy amennyiben a Testület a panaszában foglalt rendőri intézkedéssel kapcsolatban azt állapítja meg, hogy nem vagy csekély mértékben sérti alapjogait, nem járul hozzá ahhoz, hogy panaszát elbírálásra az illetékes rendőrkapitányság vezetőjéhez áttegye.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a

rendőrség álláspontját. A Testület a megküldött iratanyagnak a panasz szempontjából releváns részeit az alábbiak szerint ismerteti.

1) A Gy. Rendőrkapitányság egy alosztályvezetője a panasz kapcsán 2011. december 11-én készített jelentésében megállapította, hogy a panaszossal szemben 2011. április 28-án közlekedésrendészeti intézkedésre került sor, melyet az Országos Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: ORFK) Készenléti Szolgálatának járőrei fogatosítottak. Ennek során megállapítást nyert, hogy a panaszos a saját cégének tulajdonát képező gépkocsival – amely egyébként ki volt tiltva a forgalomból –, érvényes kötelező felelősségbiztosítás nélkül és lejárt műszaki vizsgával közlekedett, melynek okán szabálysértési eljárás indult. A panaszos az intézkedés helyszínén akként nyilatkozott, hogy a gépjárművet üzemben tartó cég ugyan az övé, de a járművek üzemben tartásával más személy van megbízva. A szabálysértési hatóság a tényállás tisztázása érdekében a panaszost tanúként idézte először 2011. június 29-ére, majd 2011. augusztus 24-re. Az idézéseket a hatóság szabályszerűen kézbesítette, a panaszos azonban egyik alkalommal sem jelent meg a hatóság előtt és távolmaradását sem mentette ki. Ez után rendelte el a hatóság a tanú elővezetését, melyet a Megyei Főügyészség alaposnak ítélt és jóváhagyott. Ezt követően került sor a tanú elővezetésére és szabálysértési hatóság előtti meghallgatására. A jelentés szerint törvénysértés nem történt, az elővezetésre pedig nem került volna sor, ha a panaszos törvényi kötelezettségének eleget tesz.

2) Megküldte a megkeresett rendőri szerv a 2011. április 28-án kelt szabálysértési feljelentés másolatát, melyből megállapítható, hogy az ORFK állományába tartozó két rendőr – az ORFK Készenléti Rendőrség állományába tartozó rendőrökkel együtt – vont a közlekedésrendészeti intézkedés alá a panaszost és tette meg a szabálysértési feljelentést, elkövetőként a panaszos tulajdonában lévő céget megnevezve, rögzítve egyben a panaszos, mint a gépjármű vezetőjének adatait is.

3) Megküldte a megkeresett rendőri szerv másolatban a panaszos 2011. június hó 29. napjára, 8 óra 30 percre szóló idézését, melyben a hatóság az intézkedéskor hatályban volt, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX törvény (továbbiakban: Sztv.) 54. § (1) bekezdése alapján a panaszost tanúként idézte és felhívta a figyelmet a személyes megjelenési kötelezettségre. Az idézésben a szabálysértési hatóság felhívta továbbá a panaszos figyelmét az alapos okkal ki nem mentett mulasztás jogkövetkezményeire ideértve az Sztv. 78. § (1) bekezdése alapján történő elővezetést is. Az idézés 2011. május hó 18. napján kelt, a hozzácsatolt tértivevény-másolat szerint azt a panaszos felesége 2011. május hó 23-án vette át.

4) A rendőrség továbbította a Testület részére a szabálysértési hatóság által 2011. június hó 29-én felvett jegyzőkönyvet, melyben megállapítja, hogy a tanú (a panaszos) a meghallgatáson, szabályszerűen kézbesített és átvett idézés ellenére nem jelent meg, magát alapos okkal nem mentette ki.

5) Megküldte a megkeresett rendőri szerv másolatban a panaszos 2011. augusztus hó 24. napjára, 9 órára szóló idézését, melyben a hatóság az intézkedéskor hatályban volt, az Sztv. 54. § (1) bekezdése alapján a panaszost tanúként idézte és felhívta a figyelmet a személyes megjelenési kötelezettségre. Az idézésben a szabálysértési hatóság felhívta továbbá a panaszos figyelmét az alapos okkal ki nem mentett mulasztás jogkövetkezményeire egyebek mellett az Sztv. 78. § (1) bekezdése alapján történő elővezetés lehetőségére is. Az idézés

2011. július hó 5. napján kelt, a hozzácsatolt térítvevény-másolatnak az átvételre vonatkozó adatai nem olvashatók.

6) A rendőrség továbbította a Testület részére a szabálysértési hatóság által 2011. augusztus hó 24-én felvett jegyzőkönyvet, melyben megállapítja, hogy a tanú (a panaszos) a meghallgatáson, szabályszerűen kézbesített és átvett idézés ellenére nem jelent meg, magát alapos okkal nem mentette ki.

7) A Testület rendelkezésére bocsátotta másolatban a megkeresett rendőri szerv, a szabálysértési hatóság 2011. augusztus 30. napján hozott, 2011. szeptember 28-án, 8 órára szóló, a megyei főügyészség jóváhagyó záradékával 2011. szeptember 2-án ellátott, a panaszos tanúkenti elővezetését az Sztv. 78. § (1) bekezdése alapján kíséréssel elrendelő határozat másolatát. A rendelkező részben foglaltak szerint az Sztv. 88. § (1) bekezdése alapján a határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs. A határozat az elővezetés költségeinek külön jogszabályban foglaltak szerinti viselésére, az Sztv. 78. § (6) bekezdése alapján a panaszost kötelezte. A határozat indokolása szerint a panaszos elővezetésének elrendelésére azért került sor, mert a panaszos 2011. június hó 29-én és 2011. augusztus hó 24-én szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, távolmaradását nem indokolta, akadályoztatását előzetesen nem jelezte.

8) Megküldte a megkeresett rendőri szerv az intézkedést foganatosító rendőrkapitányság állományába tartozó r. hadnagy által tett jelentést, (továbbiakban: összefoglaló jelentés) amely az alábbiakat tartalmazza.

A szabálysértési hatóság által a panaszos elővezetését elrendelő határozat átvétele után, a parancsnoki kiszignálás során ellenőrizte, hogy az elővezetést elrendelő határozat megfelel-e az intézkedéskor hatályos, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 49. § (1) bekezdésében előírt követelményeknek, mely szerint: „Elővezetést jogszabályban erre felhatalmazott hatóságok határozata alapján lehet foganatosítani, ha az elrendelő határozat tartalmazza: *a)* a kibocsátó szerv megjelölését, *b)* az elővezetendő személy nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét, lakcímadatait, *c)* az eljárás alapjául szolgáló cselekményt, *d)* az elővezetés elrendelésének okát, *e)* az elővezetés helyét, idejét, módját (kíséréssel, útbaindítással) *f)* a kibocsátó szerv bélyegzőjét, az elrendelésre jogosult aláírását, továbbá jogszabályban meghatározott esetekben az ügyész jóváhagyását”.

Figyelemmel arra, hogy a szóban forgó határozat e követelményeknek megfelelt, a 2011. szeptember 27-én 18 óra és 2011. szeptember 28-án 6 óra között szolgálatban lévő váltásparancsnok, egy r. törzssászlós kapta feladatként az elővezetés foganatosítását azzal, hogy azt a hajnali órákban hajtassa végre. A hajnali végrehajtást az összefoglaló jelentés szerint több szempont is indokolta. Az elővezetendő személy családi viszonyairól, foglalkozásáról, munkahelyéről a rendőri szerv rendszerint nem rendelkezik adatokkal és a gyakorlati tapasztalatok szerint a hajnali órákban még azok a személyek is otthon tartózkodnak, akik reggel 6 órára járnak munkába. Az elővezetés későbbi időpontban történő megkísérlése magában hordozza annak lehetőséget – állítja az összefoglaló jelentés – hogy az elővezetendő személy már munkába indult. Kitér az összefoglaló jelentés arra is, hogy ha mégis sikerül az elővezetendő személyről a munkahelyére vonatkozó adatokat megszerezni, úgy a munkahelyről történő elővezetés az elővezetendő részére még nagyobb sérelemmel jár. Az összefoglaló jelentés kifejti, hogy az elővezetést foganatosító szervnek fel kell készülnie

arra is, hogy az elővezetendő személy elköltözött, vagy több szokásos tartózkodási helye is van, ezért erre is felkészülve további időt kell biztosítani, hogy az elővezetést a meghatározott időpontra a rendőri szerv teljesíteni tudja. Az összefoglaló jelentés szerint erre a jogalapot mind a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 34. § (2) bekezdése, mind az azzal lényegében szó szerint megegyező, a Szolgálati Szabályzat 50. § (3) bekezdésének rendelkezése biztosítja, mely szerint, „ha az elővezetés másként nem teljesíthető az elővezetett személyt a Rendőrségen a szükséges ideig, de legfeljebb 12 óra időtartamra vissza lehet tartani. A visszatartásra, az előállításra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni”.

A váltásparancsnok a panaszos elővezetésének fogantatására egy r. zászlóst és egy r. törzsőrmestert jelölt ki, átadta számukra az elővezetést elrendelő hatósági határozatot, és meghatározta számukra a hajnali időpontot. A rendőrök szolgálati jelleggel ellátott gépkocsival 2011. szeptember 28-án 4 óra 15 perckor jelentek meg a panaszos lakóhelyén, amely egy zárt udvarral rendelkező családi ház volt. A rendőrök becsöngettek az utcai bejárati kapunál és rúdlámpával bevilágították az udvarba, valamint a családi ház ablakain keresztül annak alsó szintjére. A rúdlámpát azért kellett használniuk a rendőröknek, mert fel akarták mérni, illetve ki akarták zárni támadás, illetve a szökés lehetőségét, továbbá meg akartak győződni arról, hogy kell-e eb támadástól tartaniuk.

Az összefoglaló jelentés szerint a rendőrök határozottan állították, hogy a szolgálati gépkocsi megkülönböztető fényjelzését nem használták. Mintegy 10 perc elteltével nyitott ajtót a panaszos, akinek a rendőrök köszöntek, majd közölték vele az intézkedés okát és célját, valamint az elővezetés tényét. A panaszos – az összefoglaló jelentés állítása szerint – saját maga bocsátotta be a rendőröket az „ingatlanba”, de már ekkor nehezményezte az intézkedés időpontját és közölte, hogy ő „semmilyen körülmények között nem megy sehova”. A rendőrök ezt követően szabályszerűen igazoltatták a panaszost, majd felolvastva ismertették vele az elővezetést elrendelő határozatot és egy példányt abból át is adtak a részére. A ház földszinti helyiségében ekkor jelent meg a panaszos felesége és három kiskorú gyermeke, és a rendőrök szerint a panaszos ekkor valóban közölte, hogy „az egyik kisfiú ijedtében összepisilte magát”. A rendőrök ezt nem észlelték, szerintük a gyermekek nyugodtan viselkedtek, ugyanakkor megjegyzi az összefoglaló jelentés, hogy a rendőrök nem tilthatták meg a gyermekek jelenlétét, arra nem is volt jogalapjuk, azt a szülők engedték meg a gyerekeknek. A panaszossal szemben semmilyen kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor, a rendőrök úgy a család tagjainak jelenlétében, mint azt követően nyugodtan és udvariasan beszéltek a panaszossal. Az összefoglaló jelentés szerint a magánlakásban történő intézkedésre az Rtv. 39. § (1) bekezdés f) pontja biztosítja a jogalapot („A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéveaz elővezetés végrehajtása érdekében.”), jelen esetben azonban a panaszos maga engedte be a rendőröket. A rendőrök a panaszost a rendőrkapitányságra állították elő, az összefoglaló jelentés szerint a gépkocsival történő szállítás során sem bilincset sem a gépkocsin megkülönböztető jelzést nem alkalmaztak.

Az előállítást követően egy padra ültették a panaszost a folyosón, ekkor készítették el a rendőrök az előállítással összefüggő iratokat. A panaszos nyilatkozott arról, hogy sérülése nem keletkezett, hozzátartozó kiértesítését nem kéri, panasszal nem él. A megjegyzés rovatba azonban feltüntette, hogy az intézkedő rendőrökkel nincs panasz, de az elővezetés elrendelése miatt van. Ekkor a váltásparancsnok meghallgatta a panaszost, aki megismételte, hogy az elővezetés elrendelését nehezményezi, annak szükségességét kétségbe vonja, mire a panasz megtételével kapcsolatosan a váltásparancsnok a panaszost felvilágosította és erről

feljegyzést készített. Ezután a járőrök a napi szokásos feladataikat végezték úgy, hogy egyikük mindig ellátta a panaszos őrzését. A panaszost elővezető két járőr a szolgálatot 6 órakor leadta, feladatukat egy r. törzsrőrmester és egy pr. r. őrmester vette át.

Egyéb feladatok végrehajtása miatt a panaszos további őrzésére nem volt lehetőség, ezért az időközben szolgálatba lépett váltásparancsnok úgy rendelkezett, hogy a panaszost szállítsák át a megyei rendőr-főkapitányság fogda épületének előállító helyiségébe. Ez az épület egyébként mintegy 500 méterre volt, a panaszost ide is szolgálati gépkocsival szállították és 6 óra 45 perckor adták át az őrparancsnoknak. A panaszost a fogda zárkaegységen kívül eső „dohányzó” előállító-befogadó helyiségében helyezték el, fogdai befogadására nem került sor, mert „csupán” mint elővezetett személynek, a visszatartás idejére az előállító helyiségben kellett őrzését biztosítani. A panaszos a jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztatást megkapta, amit – az összefoglaló jelentés szerint – az előállító füzet 84. oldalán aláírásával igazolt. Az előállító helyiségbe minden esetben elhelyeznek a raktárból kivett 2 db tisztított pokrócot, ami a panaszos esetében is megtörtént. Az őrparancsnok nyilatkozata szerint a panaszos nem jelezte feléjük, hogy fázik. Időközben 7 óra 40 perckor váltás történt az őrszemélyzetben, az új személyzet sem jelezte nyilatkozatása során, hogy a panaszos a körülmények miatt panasszal kívánt volna élni. A fogda épületéből a panaszost az Őr-Járőrszolgálati Osztály járőrei kísérték át az elővezetést elrendelőhöz.

9) Az elővezetés végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost az Rtv. 34. § (1) és (2) bekezdése alapján elővezették, melynek során az Rtv. 29. §. (1) bekezdése alapján igazoltatták, és az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján ruházatát átvizsgálták. Az elővezetés kezdőidőpontja 2011. szeptember 28-án 4 óra 15 perc, az elővezetett személy (a panaszos) szabálysértési hatóság részére való átadásának időpontja 2011. szeptember 28-án 8 óra 9 perc. Az elővezetést a parancsnoki vélemény és kivizsgálás szakszerűnek és arányosnak minősítette.

10) Megküldte a rendőrség a panaszos tanúkénti meghallgatásáról 2011. szeptember 28-án 8 óra 12 perces kezdettel felvett jegyzőkönyv másolatát, melyben a panaszos akként nyilatkozott, hogy a tulajdonát képező gazdasági társaságnak ő vezető tisztségviselője, ezért őt terheli a felelősség azért, hogy a 2011. április 28-án általa vezetett, a társaság tulajdonát képező gépjármű nem rendelkezett érvényes kötelező felelősségbiztosítással, ki volt tiltva a forgalomból, továbbá nem rendelkezett a gépjármű érvényes műszaki vizsgával.

11) Megküldte a rendőrség a panaszos, mint szabálysértési eljárás alá vont meghallgatásáról 2011. szeptember 28-án 8 óra 22 perces kezdettel felvett jegyzőkönyv másolatát, melyben a panaszos akként nyilatkozott, hogy a feljelentést és az ügyben keletkezett iratokat megismerte, a szabálysértés elkövetését elismeri.

12) Továbbította a megkeresett rendőri szerv a panaszos elővezetésének végrehajtását feladatként a járőrök számára meghatározó váltásparancsnok, egy r. törzszászlós jelentését. A jelentés a jelen állásfoglalás II. rész 8. pontjában ismertetett összefoglaló jelentéshez képest a következő többlet információkat tartalmazza.

A járőrök a panaszos elővezetést követően jelezték a váltásparancsnoknak, hogy a panaszos sérelmezi az elővezetés módját. A váltásparancsnok ezt követően meghallgatta a panaszost, aki közölte, hogy az intézkedést foganatosító rendőrökkel szemben nincs „problémája”, azonban sérelmezi a hajnali órán történt elővezetést, amikor csak reggel 8 órára kellett

megjelennie, továbbá kifogásolta, hogy miért nem idézés, útba indítás, vagy telefonos kiértésítés útján hajtotta végre azt a hatóság. A váltásparancsnok – jelentése szerint – ismertette a panaszossal az elővezetésre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, majd közölte, hogy 6 órakor a panaszost a szolgálatba lépő járőrök át fogják kísérni a megyei rendőr-főkapitányság fogda objektumába, ahol előállító helyiségbe fogják elhelyezni, ahonnan 8 órára a szabálysértési hatóság elé kísérik. Ezt követően a váltásparancsnok tájékoztatta a panaszost arról, hogy az Rtv. 92. §-a alapján az intézkedéssel szemben panaszt terjeszthet elő az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőr-főkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el. A jelentés szerint a váltásparancsnok felhívta a panaszos figyelmét arra is, hogy a Testületnél történő panasz előterjesztésére 8 napon belül, míg a rendőri szervnél történő előterjesztésre 30 napon belül van lehetősége. A panaszos megismételte, hogy nem a rendőrök ellen kíván panaszt tenni, az elővezetés más módon is eredményes lett volna és akkor nem került volna sor arra, hogy kifizia a rendőrök láttán ijedtében bevizelt.

13) Az intézkedést foganatosító egyik rendőr, egy r. zászlós jelentése a jelen állásfoglalás II. rész 8. pontjában ismertetett összefoglaló jelentéshez képest a következő többletinformációkat tartalmazza.

A r. zászlós jelentése szerint, a panaszos lakásában az elővezetésre vonatkozó határozat felolvasása és egy példányának átadása után a panaszos közölte a rendőrökkel, hogy kifizia ijedtében összepisilte magát. A r. zászlós jelentésében rögzítette, hogy a panaszos készülődése alatt, amely egy földszinti helyiségben zajlott, a panaszos felesége semmit nem tett annak érdekében, hogy a gyerekek az intézkedést ne lássák, a rendőrnek viszont – mivel az intézkedést a családtagok nem akadályozták – nem állt módjában semmiféle utasítást adni arra vonatkozóan, hogy a gyermekek az intézkedést ne követhessék figyelemmel. A r. zászlós szerint a gyermekek testi-lelki egészségének biztosítása a szülők felelőssége, sem ő, sem járőrtársa nem tanúsított olyan magatartást, amely a gyermekek fejlődését megzavarhatta volna.

14) Az intézkedést foganatosító r. törzsőrmester jelentése a jelen állásfoglalás II. rész 8. pontjában ismertetett összefoglaló jelentéshez és II. rész 13. pontjában ismertetett rendőri jelentéshez képest semmilyen többletinformációt nem tartalmaz, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekint.

15) Megküldte a megkeresett rendőri szerv a megyei rendőr-főkapitányság két rendőrének, egy r. főtörzszászlósna és egy r. törzszászlósna a jelentését. A r. főtörzszászlós 2011. szeptember 27-én 20 órától, másnap 8 óráig látott el szolgálatparancsnoki feladatot a megyei rendőr-főkapitányság fogdáján, míg társa, a r. törzszászlós ugyanezen időben fogdaóri szolgálatot látott el. A rendőrök jelentése szerint a panaszost, elővezettként, 2011. szeptember 28-án 6 óra 45 perckor kísérték be a városi rendőrkapitányságra. A panaszost, ruházatának átvizsgálása után „dohányzó befogadó helyiségben” helyezték el és a jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatták, melynek megtörténtét a panaszos aláírásával igazolta. A rendőri jelentés szerint a befogadó helyiségekben minden esetben két pokróc van elhelyezve arra az esetre, ha valamely fogvatartott fázna a meglévő fűtés mellett. A rendőrök jelentése szerint a panaszos „észrevételt, panaszt nem tett”.

16) Megküldte a megkeresett rendőri szerv a panaszos által 2011. szeptember 28-án 4 óra 15 perckor tett, saját kezű aláírással ellátott nyilatkozatát, melyben a panaszos kijelenti, hogy

sérülése nincs, az előállítás ellen panasszal nem él. A panaszos a nyilatkozatra a következőket vezette rá: „Az intézkedő rendőrökkel szemben panaszom nincs, de az intézkedés tényét vitatom”.

17) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás tanúsága szerint a személyi szabadságot korlátozó intézkedést 2011. szeptember 28-án 4 óra 15 perctől 8 óra 32 percig foganatosítottak a panaszossal szemben. A panaszos által aláírt igazolás szerint a panaszosnak sérülése és panasza nem keletkezett. A dokumentum tartalmazza – más jogvédő szervezetek mellett – a Testület elérhetőségeit.

18) Megküldte a rendőrség a szabálysértési hatóság 2011. december 5. napján kelt határozatát, melyben megállapítja, hogy a panaszos a 2011. október 13. napján jogerőre emelkedett szabálysértési határozat alapján, sem az 50.000,- Ft összegű szabálysértési bírság, sem a 7.000,-Ft összegű elővezetési költség megfizetésének nem tett eleget, ezért a hatóság elrendeli annak adók módjára történő behajtását.

III.

A panaszos beadványában sérelmezte egyrészt az elővezetés tényét és annak választott módját – nevezetesen azt, hogy kíséréssel és nem útbaindítással történt az elővezetés –, másrészt kifogás tárgyává tette az elővezetés végrehajtását és annak egyes körülményeit

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak, - az intézkedéskor hatályos - a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. Törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz, az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz és az abból levezethető testi épséghez, az 59. § (1) bekezdése szerinti jóhírnévehez, továbbá az 55. § (1) bekezdése szerinti személyi szabadsághoz való jogát. Érintette továbbá a rendőri intézkedés a panaszos magán- és családi élet tiszteletben tartásához fűződő alapvető jogát, amit az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 2. §, 8. Cikk 1. pontja deklarál.

1) Az elővezetés elrendelésével kapcsolatosan a Testületnek először saját hatáskörét kellett vizsgálnia a következők szerint.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentiek értelmében a Testület a jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezik hatáskörrel, ezért nem jogosult:

- szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni;
- büntetőeljárás keretében fogatosított cselekmények törvényességét elbírálni;
- kártérítést megítélni;
- az intézkedő rendőrök büntetőjogi-, szabálysértési- vagy fegyelmi felelősségét megállapítani.

A panaszos elővezetését a szabálysértési hatóság azért rendelte el, mert a panaszos két alkalommal történt szabályszerű idézése ellenére a szabálysértési ügyben tanúként nem jelent meg, akadályoztatását előzetesen nem jelezte és távolmaradását nem indokolta.

A szabálysértési eljárásban történő elővezetést az Sztv. 78. §-a az intézkedés időpontjában a következők szerint szabályozta: „(1) A szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezése alapján az eljárás alá vont személyt vagy tanút, aki a szabálysértési hatóság vagy a bíróság előtt, illetőleg más eljárási cselekményen a szabályszerű idézésre nem jelenik meg, s távolmaradását alapos okkal nem menti ki, a rendőrség útján - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve előtt folyamatban lévő eljárásban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve útján - elő lehet vezetni. Az elővezetés - az elrendelő hatóság rendelkezése alapján - útbaindítással is fogatosítható”. Ugyanezen jogszabályhely (4) bekezdése szerint „a szabálysértési hatóság által elrendelt elővezetés az ügyész jóváhagyásával hajtható végre”.

Fenti rendelkezések alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos szabálysértési eljárásban történő elővezetésének elrendelése – ideértve annak a határozatban megállapított módját is –, a szabálysértési eljárás részeként a szabálysértési hatóság és az ügyész hatáskörébe tartozik, ennek okán a Testület hatásköre az elővezetés elrendelésének vizsgálatára nem terjed ki.

2) Sérelmezte a panaszos ugyanakkor az elővezetés végrehajtását és annak egyes körülményeit, így az időpontját, a rendőrök által a szolgálati gépkocsin rendszeresített megkülönböztető jelzés használatát, továbbá azt, hogy elővezetése megszegyenítette őt családjá és szomszédai előtt. Kifogásolta a panaszos, hogy az előállító helyiségben lévő pokrocokat azok nem megfelelő higiénias állapota miatt nem használhatta.

a) A panaszos sérelmezte, hogy kora hajnalban, 4 óra 15 perckor jelentek meg a rendőrök a lakásánál és megkezdtek vele szemben az elővezetés fogatosítását, holott csak 8 órakor kellett megjelennie a szabálysértési hatóság előtt. A panaszos sérelmezte azt is, hogy miért kellett a rendőröknek kíséret alkalmazni, amikor – panaszosi álláspont szerint – a 7 óra 30 perckor történő „útbaindítás is bőven elegendő lett volna”.

Az elővezetés végrehajtásának szabályait az Rtv. 34. §-a a következőképpen szabályozza: (1) A rendőr az elővezetést elrendelő határozatban vagy végzésben megjelölt személyt az abban megjelölt helyre kíséri vagy oda útba indítja. (2) Ha az elővezetés másként nem teljesíthető, az elővezetett személyt a rendőrségen a szükséges ideig - legfeljebb 12 óra időtartamra - vissza lehet tartani. A visszatartás időtartamának számítására az előállításra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. (3) Az elővezetés elrendelésének törvényességéért az elrendelő a felelős.

E szabályozást a Szolgálati Szabályzat 49. §-a tovább részletezi a következők szerint: (1) Elővezetést jogszabályban erre felhatalmazott hatóságok határozata alapján lehet foganatosítani, ha az elrendelő határozat tartalmazza:

- a) a kibocsátó szerv megjelölését,
- b) az elővezetendő személy nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét, lakcímadatait,
- c) az eljárás alapjául szolgáló cselekményt,
- d) az elővezetés elrendelésének okát,
- e) az elővezetés helyét, idejét, módját (kíséréssel, útbaindítással),
- f) a kibocsátó szerv bélyegzőjét, az elrendelésre jogosult aláírását, továbbá jogszabályban meghatározott esetekben az ügyész jóváhagyását.

Az idézett jogszabályi rendelkezések egyértelművé teszik, hogy a rendőrségnek az elővezetés szabálysértési hatóság általi elrendelése esetén nincs mérlegelési jogköre, sem az elővezetés foganatosítását, sem annak a szabálysértési hatóság által meghatározott módját illetően. Az intézkedő rendőr joga és kötelessége, hogy az elrendelő határozat Szolgálati Szabályzat szerinti kötelező tartalmi elemeit ellenőrizze, és abban az esetben, ha a határozat e feltételeknek megfelel – márpedig a panaszos esetében kétség kívül megfelelt –, az elővezetést a határozatban megjelölt módon végrehajtsa.

Fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos kíséréssel történő elővezetésére jogszerűen került sor, ezért a rendőri intézkedés nem sértette a panaszos személyi szabadsághoz való jogát.

b) Az elővezetés foganatosításának időpontját illetően az intézkedést foganatosító rendőri szervnek két szempontot kellett figyelembe venni. Egyrészt az elővezetést elrendelő határozatban megjelölt időpontra biztosítani kellett az elővezetett megjelenését a hatóság előtt, másrészt viszont ezt úgy kellett végrehajtania, hogy az ne jelentsen indokolatlan jogkorlátozást a panaszos számára.

Az összefoglaló jelentés szerint a rendőrök azért választják általában – és választották a konkrét esetben is – a kora hajnali időpontot, mert a 6 órai munkakezdésre munkába indulók ilyenkor még otthon vannak, másrészt számolni kellett a rendőröknek azzal is, hogy az intézkedés alá vont nem tartózkodik otthon és a lehetséges további tartózkodási helyek ellenőrzése szintén időt vesz igénybe. A konkrét esetben az intézkedést foganatosító rendőröknek az elővezetést elrendelő határozat alapján arról volt tudomásuk, hogy a panaszos kétszeri idézésre a hatóság előtt nem jelent meg, akadályoztatását nem jelezte, távolmaradását nem mentette ki.

A Testület az intézkedés körülményeit mérlegelve – figyelembe véve azt is, hogy a panaszos az első idézését követő négy hónap alatt egyszer sem kísérelte meg az együttműködést a szabálysértési hatósággal –, arra a megállapításra jutott, hogy az elővezetés időpontjának megválasztása nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyi szabadsághoz fűződő jogát.

c) Sérelmezte a panaszos, hogy a rendőrök megkülönböztető jelzés – villogó kék fény – használatával érkeztek a házához, felébresztve ezzel gyermekeit, és ugyancsak a megkülönböztető jelzés alkalmazásával szállították el, megszegyenítve ezzel szomszédai előtt.

A rendőrök kategorikusan cáfolták ezt a panaszosi állítást. A rendőri jelentések és az összefoglaló jelentés is azt tartalmazza, hogy a rendőrök nem használták a gépkocsi megkülönböztető jelzését, a rendőrök érkezésükkor egy „rúdlámpával” világítottak be az udvarba és a családi ház alsó szintjére, felmérve az esetleges támadás (akár eb támadás) illetve szökés lehetőségét.

A Testület a rendőri és a panaszosi állítás közötti ellentmondást feloldani nem tudta, így a panaszos magán- és családi élet tiszteletben tartásához fűződő alapvető jogának, valamint jóhírnévhez való jogának sérelme e vonatkozásban nem volt megállapítható.

d) A panaszos kifogásolta, hogy elővezetésével – amelyet ő egyébként is indokolatlannak ítélt –, megszegyenítették őt családtagjai és szomszédai előtt. Családtagjai felébredtek és emiatt kényszerű szemtanúi voltak az eseményeknek, két gyermeke ijedtében bepisilt.

Ezzel szemben a rendőri jelentések és az összefoglaló jelentés arról számolt be, hogy a rendőröket – bár oda „behatolással” is bemehettek volna – maga a panaszos engedte be a házba, és bár először a panaszos kijelentette, hogy „nem megy sehová”, de amikor a rendőrök ismertették vele az elővezetést elrendelő határozatot és annak egy példányát is átadták, a panaszos felöltözött, magához vette a szükséges tárgyakat és követte a rendőri utasítást. A rendőrök, állításuk szerint udvariasan és illemtudóan kommunikáltak a panaszossal, vele szemben kényszerítő eszközt sem a családja jelenlétében, sem azt követően nem alkalmaztak, arra egyébként szükség sem volt. Az elővezetés végrehajtását foganatosító egyik rendőr jelentésében megjegyzi, hogy a gyermekek mellett ott tartózkodott édesanyjuk (a panaszos felesége) aki a konkrét esetben gondoskodhatott volna arról, hogy a kiskorú gyermekek ne nézzék végig a földszinti helyiségben zajló intézkedést. A rendőröknek nem volt jogalapjuk arra, hogy ezt a szülők helyett megtegyék.

A Testület az elővezetés elrendelésének vizsgálata kapcsán már megállapította hatáskörének hiányát, úgyszintén megállapította azt is, hogy az elővezetés végrehajtásának foganatosítása a rendőröknek mérlegelés nélküli kötelezettsége volt. A Testület az elővezetés végrehajtásának körülményeit vizsgálva – figyelembe véve a panaszos azon írásbeli nyilatkozatát is mely szerint „az intézkedő rendőrökkel kapcsolatban panasza nincs” – arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri fellépés a panaszos családtagjai és szomszédai előtt, nem sértette az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott arányossági követelményt. („A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”)

Fentiek alapján az elővezetés végrehajtása nem sértette a panaszos **magán- és családi élet tiszteletben tartásához fűződő alapvető jogát, valamint jóhírnévhez való jogát, mert az alapjog korlátozása jogszerűen történt.**

e) Kifogásolta a panaszos, hogy a fogdán fázott, azonban az ott lévő pokrócokkal nem tudta betakarni magát, mert azokat nem tartotta higiénikusnak. A panaszos egyébként ezzel kapcsolatban megjegyyezte, hogy egy vesével él ezért a hidegben tartózkodás számára egészségügyi kérdés is.

Az összefoglaló jelentés – egybehangzóan a rendőri jelentésekkel – azt rögzíti, hogy a panaszoszt miután átszállították a megyei rendőr-főkapitányság fogdaépületébe, nem fogdán, hanem mint elővezetettet a fogda zárkaegységen kívül eső, „dohányzó” előállító-befogadó helyiségében helyezték el, fogdai befogadására nem került sor. Az előállító helyiségbe minden esetben elhelyeznek a raktárból kivett 2 db tisztított pokrócot, ami a panaszos esetében is megtörtént. Az őrparancsnok nyilatkozata szerint a panaszos panaszt nem jelzett feléjük. A panaszos, beadványának kiegészítésében maga is elismeri, hogy ezzel kapcsolatosan ő panasszal az őrszemélyzet felé nem élt.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítási eszközökkel a rendőri és panaszos állítás közötti ellentmondást feloldani nem tudta, így a panaszos emberi méltósághoz és testi épséghez fűződő jogának sérelme e vonatkozásban nem volt megállapítható.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a panaszossal szemben fogatosított elővezetés jogszerűen történt, amelynek végrehajtásával nem sértették a panaszos személyes szabadsághoz, tisztességes eljáráshoz, magán- és családi élet tiszteletben tartásához fűződő alapvető jogát, valamint jóhírnévhez való jogát. A megkülönböztető jelzés használata kapcsán a panaszos magán- és családi élet tiszteletben tartásához fűződő alapvető jogának, valamint jóhírnévhez való jogának sérelme nem volt megállapítható. Úgyszintén nem volt megállapítható a fogvatartás során a panaszos emberi méltósághoz és testi épséghez való jogának sérelme.

Budapest, 2012. október 17.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag